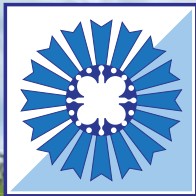

Verenigingsblad van De Federatie van Amsterdamse Amateursuinders

De Federatie

IN DIT NUMMER:

VOORGESTELD: **NIEUWE OOGST**

ECOSYSTEEM: **TAKKENWAL**

FAKE NEWS: **WINTERKLAAR**

COLUMN: **POOTAARDAPPELS**

AANGENAAM: **TUINCOMMISSIE**

GAZON: **GEMOLD**

NOSTALGISCH: **GRASMACHINE**

VOORBEREIDING: **WINTER**

COLUMN: **FLOEP**

TERUGBLIK: **TUINWERK**

FAUNA: **DE VINK**

RECENSIE: **TUINROMAN**

CHECK-UP: **IEP**

ZOMERFEESTEN: **FOTOVERSLAG**

JAARGANG 70 - HERFSTNUMMER

NIEUWE OOGST

Deze tuinders hebben recentelijk hun nieuwe tuin betrokken op De Federatie. Zij stellen zich kort voor.

Hallo allemaal, wij zijn Rita en Grace en hebben sinds ongeveer een maand tuin nummer 85! We wonen in Amsterdam en hebben alleen maar een balkon en zijn dus erg blij met de tuin. Het is wel erg veel werk er is best wel wat achterstallig onderhoud dus er moet veel gesnoeid, geknipt enzovoort worden - we doen het rustig aan en profiteren tussendoor ook van het heerlijke weer en genieten in de tuin van de zon en de rust!

Een leuk detail: toen ik, Rita, klein was hadden mijn ouders hier een huisje. Mijn vader heeft het zelf gebouwd het is nummer 70 in de dianalaan, dus maar 2 huisjes bij ons vandaan! Hoe leuk is dat, en bijzonder. Ik heb echt fantastische herinneringen aan die tijd; mijn vader was aannemer en heeft het huisje zelf gebouwd en ik begreep dat het een van de weinig huisjes is die nog vanaf het begin staan.

Wat nu een vijver is, was voor ons een heerlijk zwembad. Ik heb wat oude foto's opgezocht (hierboven een voorbeeldje). Er waren altijd veel vriendjes en vriendinnetjes uit andere huisjes; iedereen was welkom om te zwemmen. De tuin ernaast was ook van ons en daar werd groente en fruit op verbouwd en ik weet dat Jan Hondius, een andere tuinder dat voor mijn ouders deed. Het was als kind natuurlijk fantastisch om de tuin ingestuurd te worden om zelf de sperziebonen of de worteltjes voor het avondeten te oogsten. Mede door de tuin heb ik een fantastische jeugd gehad. Ik denk dat we het ongeveer tot 1961/62 hebben gehad, daarna gingen we op vakanties naar het buitenland. Wij hopen lang te mogen genieten van het „buitengevoel“ dat we hebben als we, slechts 12 minuten van ons huis, in onze tuin zitten!

Sinds mei 2025 zijn wij (Beat en Hans-Erik) de trotse eigenaren van “Sans Souci” aan de Sterrenlaan 174. Beat is als kind opgegroeid in de tuin en had al heel lang de wens om een tuin (met huisje) te hebben om zijn eigen boeketten samen te kunnen stellen.

Na slechts 2 jaar op de wachtlijst te hebben gestaan, waren wij dolblij verrast met deze tuin. We kunnen hem nu naar hartelust gaan inrichten. Maar nu eerst het huisje bewoonbaar maken, en dan staat volgend jaar de tuin op het programma.

Ik ben Gerry van der Linden. Twee jaar geleden schreef ik mij in en liep met mijn neef Eric door het Bacchuslaantje van het park en zei: wat is het hier mooi, zo rustig en wat hangt er een fijne sfeer. Ik hoop dat ik hier een tuin kan krijgen. En zo geschiedde! In mei kreeg ik mijn tuin en huisje op de Bacchuslaan 53.

O, ja, er is veel te doen, haast elke dag ben ik bezig. De tuin en het huisje zijn mij al helemaal vertrouwd. Het is zo'n heerlijke plek. Ik wil een zo natuurlijk mogelijke tuin maken waar alles groeit en bloeit en gelukkig is. Met hulp van mijn neef, die al jaren tuiniert en groene vingers heeft!

Sinds 2021 stonden wij: Lianne Sloots (beeldend kunstenaar) en Marijke Burger (orthopedagoog) op de wachtlijst van 'de Federatie'. We waren er een paar keer op bezoek geweest en we wilden graag meer buiten kunnen zijn, maar toch in de buurt van Amsterdam. En nu zijn we, heel plotseling en onverwacht, de gelukkige eigenaren van tuin 73, hebben we ons eerste padborrel als een waar welkom ervaren en deze zomer gebruikt om het huisje eigen te maken en de tuin te leren kennen. Dat werd een ware opgraving, materiaal en verstopte planten kwamen onder overgroeiingen vandaan. Er moet dus nog het één en ander gebeuren, maar ik verheug me op het wakker worden en met blote voeten naar buiten kunnen lopen, op het tekenen aan de grote tafel van wat er zoal aan inspiratie binnen komt en het opbouwen van een nieuwe tuin.

Hieronder een houtskoolschets, getiteld *Hidden treasure*, uit mijn serie tuintekeningen.

WELKOM

Van de redactie

Het is weer voorbij die mooie zomer - kent u die uitdrukking? We kunnen terugkijken op een mooie zomer, met vrolijke feesten en lekker weer - meestal dan toch.

Ook in dit zomerseizoen mochten wij weer een aantal nieuwe tuinders verwelkomen op ons complex. Deze 'nieuwe oogst' stelt zich kort voor.

Een takkenwal trekt ook nieuwe bewoners aan. Deze stapels van takken en twijgen zijn namelijk zeer aantrekkelijk voor allerlei diertjes en piertjes. Catriona vertelt er alles over.

Traditioneel luidt het einde van de zomer de periode van opruimen en aanharken aan, het zogenaamde winterklaar maken. Maar is dat nou echt nodig? Max toont zonneklaar aan dat een beetje rommel helemaal geen kwaad kan!

In haar column vertelt Yvonne over het verbouwen van groente in de tuin. Soms lukt het, soms mislukt het.

De nieuwe tuincommissie stelt zich kort voor, terwijl Céline moppert over een door mollen gemold gazon. Maar ze geeft ook tips over hoe om te gaan met deze ongenode gast.

De recente vreselijke gebeurtenis, Lisa die doodgestoken werd vlakbij bij onze Federatie, heeft veel indruk gemaakt. Jacques houdt hiernaast al een pleidooi voor meer saamhorigheid, en de plek des onheils is veranderd in een ware bloemenzee.

Vroeger waren de tijden misschien wat overzichtelijker, alhoewel, is het nou grasmachine of grasmaaiër? Peter zocht het uit in zijn serie 'Nostalgisch Tuinieren'.

Zo aan het einde van de zomer wordt het weer tijd om de tuinhuisjes voor te bereiden op de komende winter. In tegenstelling tot de tuin, moeten de huisjes wel winterklaar gemaakt worden. We geven een paar tips, en we drukken zoals ieder jaar een opgaveformulier af om de meterstanden van de electrameter door te geven. Doe het nu, dan kun je het niet vergeten!

We hebben deze zomer geen overdonderende vliegtuigen gehad, omdat de Buitenveldertbaan van Schiphol dicht was voor onderhoud. Maar een andere zilveren vogel vliegt wel degelijk nog steeds over de tuinen, en één ervan heeft de behoefte om zijn verhaal te doen.

Echte mokummers kennen maar twee soorten vogels, de drijfsijs en de vliegving. Carry brengt wat meer nuance aan. De redactie kreeg een stukje van André Hillebrand binnen, die terugkijkt op andere tijden, namelijk hoe vroeger de tuincommissie het Algemeen Werk organiseerde.

Catriona beveelt op de valreep van de zomer nog een heerlijk stukje strandlectuur aan: de feelgoodroman Rozengeur en Regenwater.

Peter zag onlangs een vreemde man over de Federatie lopen, en als nieuwsgierige journalist ging hij op onderzoek uit.

De laatste pagina is geheel gewijd aan een kleurrijk fotoverslag van de feestelijke jubileumzomer van 70 jaar Federatie. We hebben ons best gedaan om er een afwisselend en onderhoudend nummer van te maken.

Laten we genieten van het laatste stukje zomer!

Namens de redactie,
Timon Fokker

Van het bestuur

Beste medetuinders,

In de nacht van woensdag 20 augustus is op een paar honderd meter van ons tuincomplex een meisje op gruwelijke wijze vermoord. Sinds ik dit hoorde kan ik het nauwelijks meer uit mijn gedachten zetten. Zij belde zelf 112 omdat zij werd achtervolgd, alleen, op een verlaten weg. Ze reed langs twee tuincomplexen vol tuinhuisjes en tuinders, maar niemand van ons heeft iets gemerkt, niets gehoord, niets kunnen doen. Er kwamen daarna signalen dat tuinders zich onveilig voelden. Moesten de hekken na acht uur 's avonds dicht? Moesten er camera's komen bij de ingangen? Angst was merkbaar, ook bij mij – voor het eerst deed ik 's nachts mijn deuren op slot.

Namens de Federatie hebben we een bloemstuk gelegd bij de Holterbergweg, met de woorden "Vol Ongeloof". Want hoe kón dit gebeuren? En het had ook de twee andere meisjes kunnen treffen die eerder deze moordenaar tegenkwamen.

Misschien zijn dit tekenen van veranderende tijden. Misschien was het een eenmalig, onvoorstelbaar incident. Maar in beide gevallen kunnen wij er niet omheen dat wij moeten nadenken over de veiligheid op en rond ons complex.

Voor mij begint dat niet met extra camera's of gesloten hekken. Onze sterkste bescherming is iets anders, namelijk verbondenheid. Dat betekent elkaar beter leren kennen, elkaar durven aanspreken en helpen. Praat met je buur, maak een praatje met wandelaars op het pad, zorg dat de tuin geen gesloten eiland is. Kom naar sociale avonden, wees zichtbaar, breek de groene muren af. Want alleen wanneer we elkaar kennen, kunnen we elkaar vertrouwen – en elkaar beschermen en durven we om hulp te vragen. Dat is onze sterkste verdediging tegen onheil van buiten: ken elkaar.

Namens het bestuur,
Jacques Peper

HET LEVEN IN EEN TAKKENWAL

Een verborgen ecosysteem vol activiteit en biodiversiteit

Toen ik mijn tuin ongeveer een jaar had, en ik door de eerste fase van opruimen, snoeien en maaien heen was, leek het me leuk om een takkenwal aan te leggen als afscheiding van mijn tuin naar het openbare pad. Niet alleen omdat dat er leuk uitziet, maar ook omdat het goed is voor de biodiversiteit van mijn tuin. En dus kwam er een wal van takken uit mijn eigen tuin. Ik houd er namelijk erg van om materialen en ook afval zo veel mogelijk te hergebruiken. De takkenwal – zorgvuldig gestapeld snoeihout, twijgen en takken – vormt een plek waar insecten en andere dieren kunnen schuilen. Het is een fascinerend leven dat zich afspeelt binnen en rondom zo'n takkenwal.

Wat is een takkenwal?

Een takkenwal is een natuurlijke tuinstructuur die bestaat uit opgestapelde takken, boomstammen en ander natuurlijk materiaal. Deze constructie, vaak opgezet aan de rand van een tuin of tussen verschillende tuindelen, heeft zowel een esthetische als ecologische functie. Door het hergebruik van dode takken, ontstaat niet alleen een afscheiding, maar ontstaat er ook een ideaal microklimaat voor een grote variatie aan dieren.

Insecten als pioniers van de takkenwal

Bodem- en houtbewonende kevers

Een van de eerste bewoners van de takkenwal zijn kevers. Vooral loopkevers, schorskevers en doodgravers voelen zich er thuis. Tussen het rottende hout en het bladstrooisel leggen ze hun eitjes, schuilen ze

voor hun vijanden en zoeken ze naar voedsel. Sommige keversoorten, zoals het vuurkevertje, genieten van het afbreken van dode plantendelen en spelen daarmee een rol in het kringloopproces.

Bijen en wespen

In de openingen en kieren van de takkenwal vestigen zich bijen en graafwespen. Wilde bijen maken gebruik van holle stengels, terwijl graafwespen kleine nestgangen bouwen in het zachtere hout. In het voorjaar en de zomer zoemen ze ijverig rond, op zoek naar stuifmeel en nectar, maar ook naar rupsen of andere insectjes om hun larven te voeden. De aanwezigheid van deze bestuivers is cruciaal voor de tuin, omdat ze bijdragen aan de vruchtzetting van veel planten.

Dagpauwoog, foto Böhringer Friedrich

Mierenkolonies

Mieren zijn ware architecten van de takkenwal. Zij bouwen hun nesten tussen de takken en werken aan uitgestrekte gangenstelsels. Mieren dragen bij aan het opruimen van dode insecten en organisch materiaal en zorgen voor een gezonde bodemstructuur.

Vlinders en rupsen

Ook vlinders laten zich graag zien in de buurt van een takkenwal. Niet alleen gebruiken ze de beschutte plek om te rusten: hun rupsen eten het dode blad en jonge takken.

Soorten als het klein koolwitje en de dagpauwoog zoeken naar geschikte plantensoorten aan de rand van de wal om hun eitjes af te zetten. En ik zie inderdaad steeds meer van deze vlinders in mijn tuin rondvliegen!

Spinnen en andere jagers

Tussen de takken spinnen kruis-spinnen en andere webspinnen hun webben. Zij houden de populatie van muggen, vliegen en andere kleine insecten onder controle. Roofwantsen en duizendpoten schuilen in de schaduwrijke spleten en jagen daar op hun prooi.

Andere dieren in de takkenwal

Padden en kikkers

Vooral in vochtige tuinen is de takkenwal een geliefde schuilplaats voor padden en kikkers. Tussen het rottende hout en de vochtige bodem vinden ze bescherming tegen hun natuurlijke vijanden en extreme weersomstandigheden. In de schemering gaan ze eropuit, op zoek naar slakken en insecten.

Egels

Het gaat niet goed met de egel, en daarom is het extra belangrijk om voor egels ideale leefomstandigheden te creëren. En dat kan met een takkenwal. Voor de egel is dat namelijk een echte overwinterplaats. De takkenwal biedt beschutting tegen kou en roofdieren, en in de lente en zomer biedt hij voedsel zoals insectenlarven, kevers en wormen. Ook de egel heb ik in mijn tuin gespot. Weliswaar (nog) niet in de takkenwal zelf, maar dat gaat wellicht de komende herfst en winter wel de plek zijn waar hij zijn winterslaap gaat houden!

Muizen en kleine zoogdieren

Bosmuizen, woelmuizen en soms zelfs eekhoorns maken gebruik van de structuur om zich te verstoppen of een voedselvoorraad aan te leggen. Tussen de takken kunnen ze zich snel verplaatsen en vinden ze voldoende voedsel in de vorm van zaden, noten en insecten.

Vogels

Versillende vogelsoorten maken gebruik van de takkenwal als nestplek of als veilige schuilplaats. Roodborstjes, winterkoninkjes en heggenmussen zoeken tussen de takken naar nestmateriaal of voedsel. Merels en lijsters scharrelen in het gevallen blad op zoek naar wormen en insecten.

De kringloop van het leven

De takkenwal is een dynamisch systeem: takken en bladeren vergaan langzaam, waardoor voedingsstoffen vrijkomen die de bodem verrijken. Schimmels en bacteriën spelen hierbij een belangrijke rol. Zij breken het organisch materiaal af en maken het beschikbaar voor planten en andere

organismen. Dit proces trekt weer nieuwe dieren aan, waardoor de biodiversiteit in en rond de takkenwal voortdurend toeneemt.

De rol van de tuinier

Het succes van de takkenwal als dierenparadijs hangt deels af van hoe de tuin wordt beheerd. Door het toevoegen van divers materiaal, zoals dikkere stammen, holle stengels en bladeren, wordt de leefomgeving gevarieerd. Het is belangrijk om de wal niet te vaak op te ruimen zodat de natuurlijke processen hun gang kunnen gaan. Voor tuinders betekent de aanwezigheid van een takkenwal minder afval, meer leven in de tuin en zo een bijdrage aan de biodiversiteit.

Waarom kiezen voor een takkenwal?

Een takkenwal is niet alleen nuttig, maar ook eenvoudig te realiseren. Het recyclen van snoeihout vermindert afval en stimuleert de biodiversiteit. Bovendien vormt de takkenwal een prachtige, speelse structuur in de tuin die het hele jaar door verandert

met de seizoenen. Vanuit ecologisch oogpunt is het een kleine daad met groot effect: door ruimte te bieden aan insecten, kleine zoogdieren, amfibieën en vogels, ontstaat er een veerkrachtig ecosysteem.

Een takkenwal in de tuin vormt een bruisende leefwereld waar honderden insecten en andere dieren profiteren van beschutting, voedsel en nestelplekken. Door deze eenvoudige en natuurlijke structuur te integreren, draag je als tuinier bij aan het behoud van biodiversiteit en het stimuleren van een gezonde, levende tuin.

De takkenwal bewijst dat zelfs het kleinste stukje natuur, met een beetje aandacht, kan uitgroeien tot een onmisbare schakel in het grotere geheel. En ik heb zelf al veel complimenten over die van mij gekregen, want het ziet er ook nog eens leuk uit!

Catriona Ravelli

Bronnen:

www.onzenatuur.nl
www.wildeweelde.nl

WINTERKLAAR

Tuininzichten veranderen sneller dan een slak van richting. Vroeger moest je alles netjes ompspitten. Nu blijkt dat slecht te zijn voor de bodem. Mollen? Hadden we liever niet, maar tegenwoordig worden ze gezien als gratis tuinarchitecten. Gras maaien? Niet te vaak. En dan die klassieke vraag: de tuin winterklaar maken... mag dat nog wél?

Het antwoord zit al verstopt in de herkomst van het woord. 'Winterklaar maken' is namelijk ooit bedacht door Van Kooten en De Bie, het briljante duo dat in de jaren '70, '80 en '90 televisie maakte waar satire en woordgrappen hand in hand gingen. Als hun typetjes Jacobse en Van Es, twee vrije Haagse jongens, belden ze aan bij deftige dametjes om hun tuin winterklaar te maken. Daarbij verzonden ze vrolijk nieuwe tuinproblemen zoals 'scheurgras' en 'bladschurft' om wat extra geld los te peuteren. Het ironisch bedoelde begrip is zelfs in het woordenboek beland.

Daardoor zien veel mensen de grap niet meer en zijn ze bloedserius gaan schoffelen, snoeien en harken in naam van de wintervoorbereiding. Alleen... voor de natuur en de biodiversiteit blijkt dat helemaal niet zo nuttig te zijn.

Het nieuwste advies? Winterklaar maken is nergens voor nodig. Sterker nog: laat de boel gerust een beetje rommelig aan het einde van het seizoen. Afstervende planten en vallende bladeren zijn een feestmaal én schuilplaats voor insecten, egels en vogels. Je spaart er niet alleen de natuur mee, maar ook je rug, én je bespaart ritjes naar de Kikkerpoel met kruiwagens vol tuinafval. Bonus: op kale zwarte grond groeit in onze milde winters juist meer onkruid. Dus door alles te laten liggen, krijg je in het voorjaar minder werk.

In de lente kun je de restjes van de oude planten rustig wegnippen of lostrekken. Ondertussen heeft al dat 'rommelige spul' de bodem gevoed, waardoor je tuin elk jaar gezonder wordt. En dat merk je: sterkere planten, meer leven in de tuin, en misschien zelfs een egelfamilie op bezoek.

Kortom: minder zwoegen, meer genieten. Zelfs Jacobse en Van Es zouden dat ongetwijfeld een strak plan vinden.

Max Paumen

FEDERATIE VAN AMSTERDAMSE AMATEURTUINDERS

BESTUUR

Voorzitter	Dennis Schor	113
1 ^e Penningmeester	Arnold Tuinenburg	86
1 ^e Secretaris	Jacques Peper	88
2 ^e Penningmeester	Roland van der Borgh	170
2 ^e Secretaris	Femke van Egmond	122
Algemeen Bestuurslid	Dim van Broekhuijsen	161

COMMISSIES

Bouwcommissie

K. van Broekhuijsen	89
R. Booms	184
P. van Broekhuijsen	58

Tuincommissie

Marianne Bos	182
Jan Meyer, Virginie Mes	117
Hiltje Berkenbosch	172
Sandra Mulder	141

Kascontrolecommissie

D.J. van der Veen	46
W. Bakker	133
C. Best-Aram	21
W. Terstal	70

Redactiecommissie

Yvonne Kroonenberg	150
Timon Fokker	28
Peter Oosterhout	63
Céline van Erp	50
Catriona Ravelli	148

Technische commissie

vacant	-

Website-beheerder

Marlon Bos	7

Activiteitencommissie

Nicole Selier	113
Mariska van der Laan	128

Elektricien

John van Dort	82

OVERIGE FUNCTIES

EHBO & reanimatie

D. Erisman	115

AED code: 2018

Tractorchauffeur

B. Wollrabe	186

Takkenkrakers

Alex Spaargaren	210
D. Smit	43
K. Totri	65

Perscontainer

T. Driessen	153

Loodgieter

P. Sneijders	163

Gasdepot

P. Basoni	32
T. Maipauw	93

Opnemer elektrastand

Nadia Hassanain	16

Grasmaaiers

D. van der Pijl	18
D. Smit	43
P. van Broekhuijsen	58
J. van Broekhuijsen	140

Barcommissie

Pamela van Kesteren	47
Alex den Hartog	106

BELANGRIJKE TELEFOONNUMMERS

ALGEMEEN ALARMNUMMER

112

GEBRUIK IN NOOD DIT ADRES

Tuinpark "de Federatie"
Verbindingsweg 3
1114 BG Amsterdam-Duivendrecht

Politie (minder urgent)

0900 88 44

Ongediertebestrijding

(algemeen nummer Amsterdam)
14 020

ANWB Wegenwacht

088 269 288

E-Mail adressen

Info/algemeen
info@defederatie.net

Bestuur
bestuur@defederatie.net

Voorzitter
voorzitter@defederatie.net

Secretariaat
secretariaat@defederatie.net

Penningmeester
penningmeester@defederatie.net

Redactie
redactie@defederatie.net

Tuincommissie
tuincommissie@defederatie.net

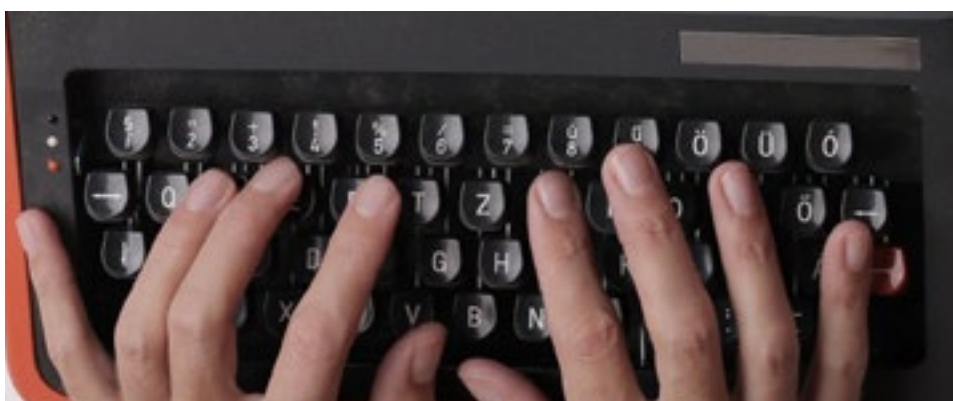
Barcommissie
barcommissie@defederatie.net

Bouwcommissie
bouwcommissie@defederatie.net

www.defederatie.net

Wil je reageren, heb je een leuk verhaal, of heb je handige tuintips? Alle bijdragen, lang of kort (ook foto's) zijn altijd van harte welkom! Stuur ze per e-mail aan redactie@defederatie.net

Soms passen we een bijdrage (een klein beetje) aan, om er voor te zorgen dat het past. De deadline voor het kerstnummer is **maandag 1 december**.

COLUMN YVONNE

Ik was in het voorjaar in de Plant- en Dierbenodigdhedenwinkel om kippenvoer te kopen en brokjes voor de cavia's, toen mijn blik op een zakje pootaardappelen viel.

'Die neem ik mee!' bedacht ik, 'ik ga dit jaar aardappelen verbouwen.'

Ik had geen idee wanneer het de juiste tijd is om ze in de grond te zetten, maar dat kon ik opzoeken op internet.

Trouwens, ik had nog helemaal geen grond. De moestuin is gekoloniseerd door de aardperen. Midden op het gras had ik een plek vrijgemaakt voor een courgetteplant en de borders waren al in beslag genomen door allerlei bloeiende struiken..

Alleen achter het huis was een strook aarde beschikbaar, langs de sloot. Ik schoffelde het onkruid zo goed mogelijk weg en groef dertig kuiltjes in de aarde. Maar toen ik de pootaardappelen erin wilde zetten besepte ik dat ik niet wist hoe dat moest. Wat is de bovenkant van een aardappel?

Ik pakte er een en ging op zoek naar goede raad. Buurman Peter kwam juist aanlopen. Hij is hovenier en weet alles. Ik liet hem de aardappel zien en stelde mijn vraag: hoe moet zo'n knolletje de grond in?

Peter lachte me niet uit en vertelde me dat het niet uitmaakt. 'Dat regelt die aardappel zelf wel. Maar houd je wel rekening met de diepte die nodig is? Ze moeten tenminste twintig centimeter de grond in en je moet ze aanaarden als ze boven de grond uitkomen. Anders worden ze groen en dan zijn ze giftig.'

Aanaarden. Ik had dat woord nog nooit gehoord.

Maar ik begreep dat mijn kuiltjes lang niet diep genoeg waren en dieper ingraven kon niet, want onze grond daar is volstrekt ontoegankelijk door de wortels van de hazelaar en de fluweelboom die zich de bodem hebben toegeëigend.

'Laat het maar aan mij over,' zei Joep, de timmerman. Een half uur later koesterden de pootaardappeltjes zich in een ruim bed van tuinaarde, omrand door stevig hout.

Iedere lenteavond zaten we achter het huis, onder een parasol met een glas wijn om de voortgang van het gewas waar te nemen. Eerst verschenen de kiemen, toen de planten en de bloemetjes.

Je mag pas rooien als de stelen verwelken, wist ik. Half augustus was het zo ver.

In de vroege ochtend knielde ik bij de kleine akker en voelde voorzichtig. En ja hoor, er was oogst! Een paar ferme knollen en flink wat krieltjes. Ik denk dat er wel vijf of zes aardappelmaaltijden van af gaan komen en ik voel me helemaal een met de boeren.

Ik ga alleen niet op ze stemmen in oktober, want ik stem vegetarisch. Zo kook ik ook: ik heb de eerste aardappelen gestoomd en opgediend met cantharellen en een klontje boter. Ik heb er een gewokte courgette bij gegeven, maar voor de courgette moest ik naar de winkel: de plant op het grasveld heeft prachtige grote bladeren en mooie gele bloemen maar courgettes, ho maar.

Yvonne Kroonenberg

DE TUINCOMMISSIE

Eerst even voorstellen: de tuincommissie bestaat uit Hiltje Berkenbosch, Marianne Bos, Jan Meijer & Virginie Mes en sinds kort Sandra Mulder (nog te benoemen in ALV).

We ontmoeten u graag bij de algemene tuindiensten, tuincontroles, Open Huis Rozentuin, of gewoon op het tuincomplex. We zijn blij dat we samen met alle tuinders het tuinpark nog mooier kunnen maken. Heeft u opmerkingen, vragen of ideeën laat het weten: tuincommissie@defederatie.net

Open Huis Rozentuin

Zondag 14 september 2025 van 10:30-15:30 uur bent u van harte welkom in de Rozentuin, tuin 203 aan de Zuiderkruislaan.

Bezoek het tuinhuisje 'Fred', ingericht met spullen gedoneerd door tuinders. Wandel door de rozentuin en geniet van de vele soorten rozen.

Extra opening Kikkerpoel

Za 25 oktober 2025 (10:00-16:00)

Zo 26 oktober 2025 (10:00-16:00)

Za 22 november 2025 (10:00-16:00)

Begin 2026 zal ook een extra opening zijn, de exacte datum volgt.

Gereedschap

Baggeremmer en rol gaas met touwen en pvc-buis om de duikers schoon te maken kunnen worden geleend bij de Werkschuur van de Tuincommissie (naast tuin 93).

GEMOLD GAZON

Op een zonnige dag kwam ik in mijn tuin en zag ik een hoop. Een molshoop, welteverstaan, dat was me direct duidelijk. In mijn naïviteit dacht ik nog: ach, wat kan dat voor kwaad, die is zo weer weg. Just passing through! Net als die zwerm bijen die twee jaar geleden een tijdelijk onderkomen in mijn klimop vonden; een dag later waren ze verder getrokken. Maar dit weekend bleek Meneer Mol mijn tuin een fijn onderkomen te vinden: mijn kleine gazon was bedekt met molshopen. En gras wat sowieso al nodig gemaaid moest worden. En ik kan je vertellen: die twee zijn geen goede combinatie. Maaien lukt voor geen meter, en vervolgens ligt je hele gazon vol met losgewoelde grond. Het resultaat zou me zeker 10 punten hebben gekost op het examen Amateurs tuinieren voor Professionals, als dat bestond. Maar het wakkert toch ook mijn nieuwsgierigheid aan. Ik wil wel wat meer te weten komen over dit mysterieuze beestje, van wie iedereen zijn werk kent, maar bijna niemand de aanstichter zelf ooit ziet.

Bijna niemand dan...

Nu heb ik wel degelijk eens een mol van dichtbij gezien, want als kind vonden we er een en mijn kleine zusje had hem opgepakt. En...werd door hem gebeten. Gebeten! Door een mol! Nauwelijks het beeld wat je als kind van de doorsnee mol hebt, die in tekenfilms werd weggezet als een zielig, blind beestje dat met een stok ondergronds in het donker de weg moest zien te vinden. Maar ze kunnen dus wel degelijk van zich afbijten! Al denk ik dat je tot een vrij unieke groep mensen behoort als je dit hebt meegemaakt. De niet-ervaringsdeskundigen op internet beweren: "Een mol is niet gevaarlijk voor mensen en zal je normaal gesproken nooit bijten. Ze zijn zeer schuw en proberen bij nadering meestal weg te lopen of zich te verstoppen. Mollen zijn niet agressief en vormen geen gevaar voor mensen." De "aanval" op mijn zusje is er dus een in de categorie 'echt gebeurd, maar hoe krijg je het voor elkaar?!'. 'Niet gevaarlijk' neemt overigens niet weg dat die ondergrondse gangen en bovengrondse hopen bloedje-irritant kunnen zijn voor mensen met mooie gazonnetjes. Waar zijn die beesten toch de hele dag mee bezig? Tijd om dieper te graven!

Fake it until you make it

Allereerst, wat blijkt nou uit mijn onderzoek: dat mollen helemaal niet echt blind zijn. Daar zijn we dus flink over voorgelogen. Blijkbaar hebben ze hele kleine oogjes, en okay dan, die zijn inderdaad niet zo functioneel om scherp te zien. In plaats daarvan vertrouwen ze vooral op hun uitstekend ontwikkelde reuk- en tastzin. Met hun krachtige klauwen zijn ze ware graafmachines. En wat staat er zoal op het menu? Mollen zijn vooral insecteneters. Ze jagen op larven, wormen en andere bodemdierpjes en kunnen daar urenlang mee bezig zijn. Het levende bewijs is het zigzag-patroon van molshopen in mijn tuin.

Kiest de mol bewust de plekken uit waar hij graaft?

Dit was voor mij toch wel de hamvraag. En ik vroeg me ook af wat ik van het antwoord zou vinden. Als blijkt dat ze niet zomaar elke tuin uitzoeken, maar echt speciaal die van jou omdat die zo fijn/mooi/van goede kwaliteit is, moet je je dan vereerd voelen? Of baal je dan juist nog harder? Onderzoekers denken inderdaad dat mollen niet zomaar elke plek uitkiezen. Ze verkennen hun omgeving en kiezen vooral voor plekken met voldoende voedsel en een goede drainage. Ze houden niet van water dat zich ophoopt of plekken met te veel menselijke verstoring.

Als de bodem hier en daar wat losse en voedselrijke plekken biedt, zullen ze daar graag hun gangen graven. Dus nee, ze kiezen niet per se voor 'slecht' of 'goed', maar helemaal random is het dus ook niet. En als jouw tuin dan toch de sjaak is, wat dan?

BLOEMENZEE

Wat kan ik doen tegen mollen?

Er zijn blijkbaar diverse manieren om te voorkomen dat de mollen je gazon of borders te veel willen verkennen. Ik verzamelde ze, en weeg ze tegen elkaar af:

Geluid en vibraties

Er bestaan speciale apparaten die trillingen of geluiden uitzenden. Mollen houden niet van frequent vibrerend geluid en gaan liever op zoek naar rustigere plekken. Dit geluid hoor ik regelmatig in een paar tuinen in de buurt. Klein probleempje: ik houd zelf óók niet van dat irritante piepgeluid. Dus dan wil ik zelf niet meer in mijn tuin zitten (blijkbaar hebben de mol en ik wat gemeen!).

Lokken en lokaas

Je kunt lokdozen gebruiken met speciale mollenlok-middelen. Goed idee Henkie, dan trek ik er dus nog meer aan in mijn tuin? No, thanks!

Natuurlijke vijanden

Liever een natuurlijke aanpak? Houd bijvoorbeeld een kat in de tuin, want daar houden mollen niet van. Dan heb ik dus geen mol meer, maar wel ineens een kat (ik houd wel van katten, jawel, echt, maar ik heb en wil nu geen kat, en misschien wil ik überhaupt nooit meer een kat)

Fysieke barrières

Plaats stevig gaas- of worteldoek onder je tuin of borders. Mollen kunnen niet door deze barrières graven en blijven weg uit dat gebied. Nou, dat wordt dus graven. Ironisch genoeg ploeg je dan zelf de boel om, omdat je niet wil dat een mol dat doet ;-)

Doe niks en laat die mol lekker zitten

Is ook een serieuze optie wat mij betreft. Tuurlijk, mijn gazon ziet er nu niet uit, maar in de stad kan het beestje al niet terecht, en in veel tuinen ook al niet. Toch maar mijn tuin openstellen dan? Waar moet hij anders naartoe met z'n knapzakje? Boehoe!

Biedt een mol voordelen voor mijn tuin?

Laten we ook even vanuit een andere invalshoek bekijken: ieder beestje heb z'n voordeel toch? Dat klopt hier ook. Mollen beluchten de bodem en verbeteren de drainage, wat zeer gunstig is voor gezonde plantengroei. Hun tunnels mengen de bodemlagen en dit is fijn voor de plantenwortels. En ze eten veel schadelijke bodemlarven en insecten, wat een natuurlijke plaagbestrijding is. Een mol in je tuin is misschien niet zo slecht als het eruit ziet.

Mijn conclusie

Eigenlijk zijn mollen best fascinerende wezens met een nuttige rol in de tuin. Toch is een glad gazonnetje ook wel een fijne aanblik, en het maait een stuk lekkerder. Zoals we hebben gezien, zijn er opties om ze op een vriendelijke en ecologische manier een beetje op afstand houden. Ik ben er zelf nog niet uit wat de beste manier is, maar nu het tuinseizoen langzaam op z'n einde loopt, heb ik besloten daar nog even rustig over na te denken.

Céline van Erp

In de week vóór dit schrijven, werden we opgeschrikt door het nieuws over de aanval op Lisa (17) in de nacht van 19 op 20 augustus, op het fietspad langs de rand van de tuinparken. Lisa heeft het niet overleefd, en dit heeft een diepe schok achtergelaten onder de bewoners van Amsterdam, Abcoude, en de rest van Nederland. Kort na de gebeurtenis heeft de politie ook in en rond ons tuinpark bij mensen geïnformeerd of ze mogelijk iets gezien hadden die nacht. Inmiddels is er een verdachte aangehouden, maar dat neemt de impact van de gebeurtenis niet zomaar weg. Je wordt je extra bewust van het contrast tussen het gezellige tuinleven 'binnen de poorten' en hoe onveilig het net daarbuiten kan zijn - wat althans die nacht gebleken is. De zee van bloemen, knuffels en kaartjes die mensen voor Lisa op de plek van het voorval hebben neergelegd (net om de hoek van de achteruitgang van de Federatie en Vredelust) is indrukwekkend en tegelijkertijd ook confronterend om te zien. Er zijn ook bloemen namens de Federatie en de andere tuinparken neergelegd. Wat er met Lisa is gebeurd is verschrikkelijk onrechtvaardig - en het komt in dit geval (letterlijk) heel dichtbij.

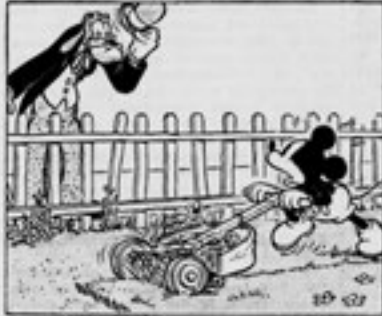
Hoewel ons tuinblad meestal over leuke dingen gaat, zou het niet benoemen van deze gebeurtenis als het negeren van de spreekwoordelijke olifant in de kamer zijn. Het onderstreept maar weer het belang om goed op elkaar te letten (naast de bredere discussie dat je sowieso veilig over straat zou moeten kunnen, of je nou man of vrouw bent). Rust zacht Lisa, we zullen je niet snel vergeten.

Nostalgisch tuinieren

DE GRASMACHINE

TOETOE VERDRAAGT GEEN OPSNIJDERIJ.

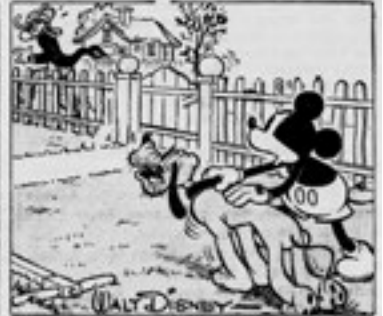
Mikkie was fierig bezig met zijn grasmachine toen mijnheer Dwingeland langs het ruishek kwam. „Goede morgen mijnheer Muis, hoe gaat 't ar mee; hijn weertje vanmorgen, vindt u niet?“ groette mijnheer Dwingeland beleed. „Jawel mijnheer Dwingeland, erg groetzaam voor de peultjes en doppertjes; het is een lust om te zien hoe alles opschiet!“ antwoordde Mikkie.

„U schijnt veel van tuinieren te houden, mijnheer Muis!“ „Zeker, mijnheer Dwingeland; het is een prettige bezigheid en gezond, dat werken in de open lucht!“ verkerde Mikkie. „Ik kan het u best aanbevelen!“ „Och mijnheer Muis, je moet er aanleg en liefhebberij voor hebben, ik heb er geen geduld voor!“ gaf mijnheer Dwingeland te kennen. „Nee mijnheer Muis, mij past meer een bewogen leven!“

„Trekken, reizen en jagen; ik kan nooit lang op een plaats blijven; het trekken zit me in het bloed en is mijn lust en mijn leven! Met een geweer in de oerwouden op zoek naar grof wild, of in de woestijn op jacht naar leeuwen! Ik hoor ze nog brullen, het geweer in de aanslag, en gaf.... „Wafwaf, waf, grrr!“ „Genade, wat 'n woest beest; houdt hem vast; hij vliegt me aan!“ gilde mijnheer Dwingeland.

„Kwaat Toetoe, hier b ijden baas!“ riep Mikkie. „wat bezield je een mijnheer Dwingeland zo aan het schrikken te maken; kijk hem eens lopen, hij heeft je toch niets gedaan!“ „Nee baas, maar ik kan dat opschrijven met zijn leeuwen niet verdragen!“ gromde Toetoe met opgekrulde lip. „Wat 'n held om voor een simpele hond aan de haai te gaan; en dat wil op leeuwen schieten, grrrr!“

De tragiek van het leven: wij mensen worden ouder - en als je geluk hebt, wordt je heel erg oud - maar “het leven” vernieuwt en verjongt zich voortdurend. “Taal” is ook iets wat voortdurend evolueert. Wie spreekt er nu nog van “Gaarde” voor het begrip “Tuin”?

Zo viel me ook het woord “Grasmachine” op, dat ik in een oude krantenstrip uit 1935 zag (hierboven). Op de plaatjes zien we Mickey Mouse (dan nog Mikkie Muis geheten) bezig met een handgrasmaaiër. Maar in de tekst zien we duidelijk “Grasmachine” staan. Voor mij was dat woord nieuw. Wellicht dat anderen het wel kennen. Soms zijn woorden sterk regionaal

of worden ze in een familie telkens weer gebruikt. Toen ik op Delpher.nl ging kijken zag ik dat het woord grasmachine in de jaren '30 van de vorige eeuw nog ongeveer 3000 keer werd gebruikt. In de jaren '90 was dat afgenomen naar 100 keer, terwijl het woord grasmaaiër in diezelfde periode ongeveer 500 keer voorkwam. Voor zover de statistiek.

Een andere illustratie laat “Piet, de grasmaaiër” zien (links). Dit plaatje komt uit 1928. Overduidelijk is dat met *De grasmaaiër* niet het apparaat wordt bedoeld maar Piet zelf. Hij is het gras aan het maaien, dus is hij de grasmaaiër. Dit vind ik wel een mooi voorbeeld hoe woorden en begrippen veranderen, want later werd de grasmaaiër vooral het ding, het apparaat.

TEKKO TAKS EN DE KEREWEEERS

1 De lucht was blauw en de zon schoof haar gulden stralen minnaam de nieuwe dag in. „De morgen staat er goed bij!“ meespeelde Tekko Taks en overzag met weigevallen zijn klein domein. „Maar mijn tuin niet minder!“ voegde hij er met overtuiging aan toe. „Alleen dat gras hé, dat mag wel weer eens een beurt hebben. Het maakt de indruk van een goedgeklede man met een vriend voor zich heen. „Een goed

een ongehoorden gezicht. Nee, dat moet verholpen worden. Ik zal het meteen even doen!“ Resoluut maakte Tekko zich uit de deurpenning los en ging de schuur in. Met water plantte hij zich de grote tuinbeurt op het hoofd en zette vervolgens de grasmachine naar buiten. „Eerst het gazon!“ ketterde de on-

begin is het halve werk!“ „Hrrrrrrrr, hrrrrrrrr!“ raste de machine en vol goede moed voegde Tekko de daad bij het woord en roide het gazon. „Heerlijk, die lucht van vers gemaaid gras!“ smooft hij behaaglijk. „Een goede sport dat tuinieren. Echt iets om een stavig onheil te helpen verteren.

Om in de sfeer van krantenstrips te blijven: op 15 januari 1976 publiceert Het Algemeen Dagblad een cartoon met de tekst: “Je kan je grasmaaiër terugkrijgen als je mij m'n scheerapparaat teruggeeft”(rechtsboven). Hier wordt duidelijk over dingen gesproken, niet over mensen. De onderliggende grap wordt aardig verbeeld. In nog weer een andere strip uit 1960 (links), werd overigens ook al de vergelijking gemaakt tussen een scheerapparaat en een grasmachine:

DE WINTER KOMT!

Het is september, en het zomerseizoen is weer bijna voorbij. Het wordt weer tijd om je tuin(huisje) voor te bereiden op de winter.

„Alleen dat gras hè, dat mag wel weer eens een beurt hebben. Het maakt de indruk van een goedgeklede man met een ongeschoren gezicht.”

Bij al deze - al of niet grappige - beeldverhaaltjes, viel me nog iets op dat niet zozeer met taal te maken heeft maar met techniek. Daarvoor zoomen we nog even in op het eerste 'frame' van de Mikkie Muis cartoon (onder). De grasmachine/grasmaaier heeft een bakje achter de messen! Ook dat is iets wat ik vroeger nooit zag bij die handmaaiers. Waarschijnlijk speelt hier het feit mee, dat deze strip van Walt Disney uit Amerika kwam, en daar al andere technische snufjes waren, die in Nederland anno 1935 nog niet voorkwamen. Inmiddels zijn die er allang. Het wachten is nu op de gras-tondeuse en de baard-maaier.

Peter Oosterhout

Waterleiding afsluiten

Sluit de waterleiding af met de hoofdkraan (in de put buiten je huisje). Blaas dan de leidingen in je huisje door. Vergeet de gasgeiser niet, daar mag ook geen water achterblijven. De wc-pot kan bij strenge vorst ook kapotvriezen. Controleer of alles leeg is. Als er schade ontstaat door een kapotgevoren waterleiding, riskeer je een boete van € 100,-!

Toegangshekken gesloten

Van 1 oktober tot en met 31 maart gaan de toegangshekken bij de kleine en de grote parkeerplaats aan de achterzijde van ons tuincomplex weer met een ketting op slot. Alleen de hoofdingang blijft toegankelijk met de sleutel. Sluit het hek direct weer af! Ga nooit in op verzoeken van vreemden om 'het hek even open te laten'. Anders ligt een inbraak op de loer.

Huisvuil zelf afvoeren

In het gesloten tuinseizoen (oktober t/m maart) is het niet mogelijk om afval aan te bieden bij de afval-container. Voer het zelf af.

Gasverkoop minder vaak

Nu het open tuinseizoen op het einde loopt gaat de verkoop van gasflessen weer op een lager pitje. Actuele informatie staat op het infobord bij het gashok!

Opname meterstanden elektra

Ook dit jaar zal Nadia Hassanain namens het bestuur langs komen om de meterstanden op te nemen. Niet bij alle tuinen, het gaat steekproefsgewijs. Daarom moet je altijd ook zelf je meterstanden doorgeven via de opgavestrook hieronder.

Vul de gevraagde gegevens duidelijk leesbaar in, zodat het bestuur meteen ook kan controleren e.e.a. nog klopt in de ledenadministratie. Je eigen opgave wordt gebruikt, deze vind je terug op de jaarnota die in januari 2026 verstuurd wordt.

OPGAVESTROOK ELEKTRAMETERSTAND

Inleveren vóór 1 oktober 2025 in de brievenbus bij de bestuurskamer. Het rode vakje niet invullen. Tip: print de PDF (zie www.defederatie.net), dan hoeft u de bon niet uit dit blad te knippen.

naam .....
tuinnummer .....
adres .....
postcode .....
plaats .....
telefoon .....
mobiel .....
e-mail adres .....

AGENDA

September

za 6 (10:00-11:00)	Spreekuur Bestuur
za 6 (21:00)	Eindfeest Let's go Wild West
vr 12 (20:00)	Danslijntjes
zo 14 (10:30-15:30)	Open Huis Rozentuin
za 20 (10:00-11:00)	Spreekuur Bestuur
za 20 (21:00)	Sluitingsfeest (Ons Lustoord)

Oktober

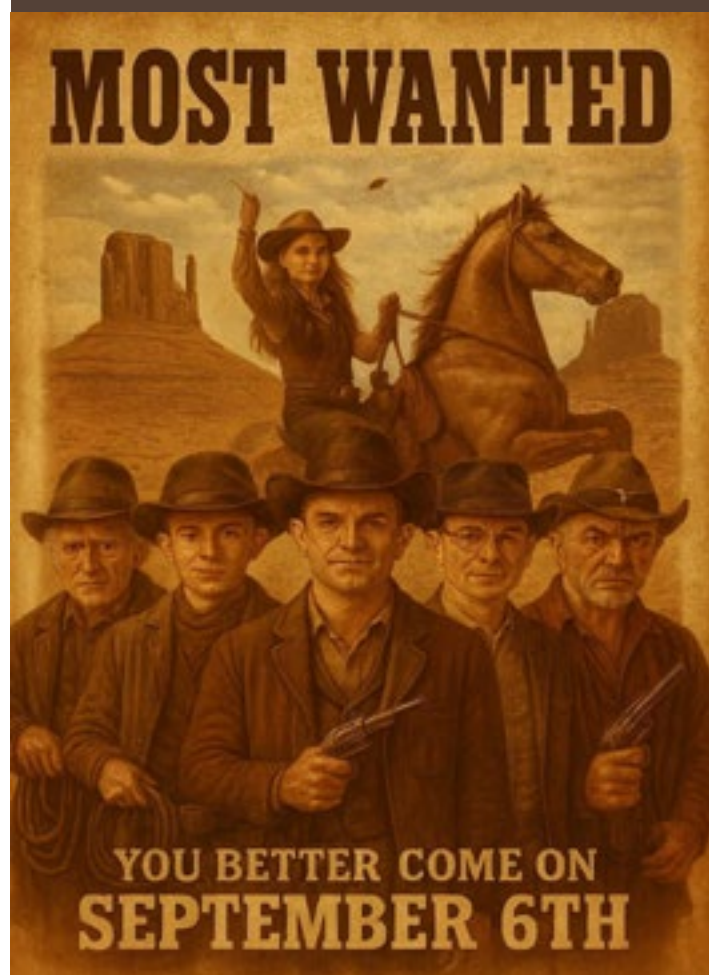
za 25 (10:00-16:00)	Kikkerpoel open
zo 26 (10:00-16:00)	Kikkerpoel open

November

za 22 (10:00-16:00)	Kikkerpoel open

Alle data/tijden onder voorbehoud. Check de infoborden bij de ingang, of de Federatie-Facebookpagina.

EINDFEEST DE FEDERATIE

ALLERLEI

POST DOORSTUREN?

Het postadres voor leden tijdens het seizoen luidt:

Tuincomplex De Federatie
tuin nr. ... - Verbindingsweg 3
1114 BG Amsterdam-Duivendrecht

TRACTOR NODIG?

€ 5 per uur of per rit. Reserveer via de website:
www.defederatie.net/mijnfederatie/mijnfederatie

GASHOK / PERSCONTAINER

Elke zondag 11.00-12.00 (Gashok). Hier kunt u ook de bedrukte vuilniszakken (€ 6 per rol à 10 stuks) kopen. Huisvuil aanbieden kan van 11.00-11.30.

SPREEKUR BESTUUR

Het bestuur houdt om de week op zaterdag spreekuur in de bestuurskamer. Zie de agenda hiernaast.

ZIEKENBEZOEKER

Een ziektegevol of een overlijden? Meld het a.u.b. bij de ziekenbezoeker, Gerard Vink. (Tuin 129)

Tel. 06 40 48 33 01 / ziekenbezoeker@freedom.nl
(scan van rouwkaart graag meesturen)

BAKFIETS OF INVALIDENWAGEN/ROLSTOEL NODIG?

Deze staan bij het werkhok van de tuincommissie en zijn na overleg te gebruiken.

WINKEL 'THE GARDEN SHOP' BIJ ONS LUSTOORD

April tot eind September
Zaterdag 10.00 - 13.00 uur

KANTINE

De Kantine is tijdens het seizoen open op
zaterdag & zondag 17:00-21:00
Pamela & Alex are ready to serve you!

Danslijntjes is een gezellige avond waar je allerlei dansjes kunt leren. Alle niveaus komen voorbij, maar we beginnen met de makkelijke dansjes. Dus kom op tijd. Iedereen is welkom!

FLOEP

Floep! Oh sorry, ik dacht even niet na. Ik stond er niet bij stil. Of beter gezegd: ik vloog er niet bij stil. Ik ben namelijk een vogel, een duif. Ik bevind me geregeld op de Federatie, waar ik, floe-oep, me vaak in en boven de tuinen begeef. Daarom heb ik mezelf tot Federatie-duif benoemd. Ik hoefde me geen seconde af te vragen of de tuinders mij die eretitel wel zouden gunnen. Het antwoord zou ongetwijfeld nee zijn. Ze hebben geen goed woord voor me over, ze hebben het altijd over die "rot-duif". En dat doet mijn ego geen goed, dat kan ik je wel zeggen. Ik word vaak, als ik in het gras loop van een tuin, wat mijn manier van ontspannen is, weggejaagd. Natuurlijk weet ik, floe-oe-oep, wel waarom ze dat doen. Vanwege de floep! Tussen haakjes, deze floe-oe-oep kwam er wel heel relaxed uit. Ik kreeg er ook de tijd voor. Mensen moeten trouwens toch ook zo af en toe eh....floepen. Alleen gebruiken zij daarvoor een ander woord. Maar ik vind, zoals zij het noemen, een beetje hard, ordinair klinken en aanzien ik me absoluut niet tot ordinair aangetrokken voel, verre van dat, noem ik het floepen. Verschil moet er zijn. Floe-oe-oep! Een beetje schoonmaakttype kan het toch zo opruimen. Je kunt overal een probleem van maken, ook als het niet hoeft of als het er niet is. Toch? Gisteren vloog ik boven een tuin en, tussen ons gezegd, ik heb geen feeling met degene van wie die tuin is. Dat kan gebeuren, je kan niet met iedereen bevriend zijn. Het aantal mensen met wie ik bevriend ben, is overigens op 1 vogelpoot te tellen. Maar toch zat het me niet lekker. Altijd weggejaagd worden en dan zo'n schreeuwerige stem. Natuurlijk kan ik het niet altijd precies timen, maar soms wel. Dus ik vloog gisteren boven die tuin en floe-oe-oe-oep! Gelukt! Haha, wat had ik een lol. Mijn dag was weer goed, die van de tuinbewoner niet. Maar elkaar een beetje de ruimte geven, dat vind ik niet teveel gevraagd. Mensen doen dat onderling toch meestal ook (niet). Dus ik doe dat ook. Vandaar dat ik voortaan wat vaker van tuin ga wisselen. Tot snel....Floep!

Ruud Drupsteen

ANDERE TIJDEN

Jarenlang had de tuincommissie een vaste werkwijze. André Hillebrand blikt terug.

Het werk van de Tuincommissie begon in de maand februari, waarin Peter overleg pleegde met de penningmeester over welke leden in aanmerking kwamen voor het Algemeen Werk. Aan de hand van deze lijst werd het werk ingedeeld, en een rooster opgesteld voor de tuinbeurten.

Hakselen en maaien

Bij aanvang van het seizoen zijn er meer handen nodig dan in de zomer en in het najaar is er opnieuw wat meer werk.

Leden die verhinderd waren belden af en dan regelde de Tuincommissie een nieuwe datum. Peter regelde ook de mensen voor de hakselaar en de grasmaaier, zodat er iedere week gehakseld en gemaaid werd.

Geen rommeltje

Als op zaterdag de Kikkerpoel open ging, stond er altijd iemand van het Algemeen Werk die de tuinders wees waar ze hun tuinafval konden storten, zodat het nooit een rommeltje werd.

Halverwege de ochtend ging iemand van de Tuincommissie rond met koffie, thee en frisdrank, zodat er na een kleine pauze weer met frisse energie doorgewerkt kon worden. De werkzaamheden werden in kleine groepen verdeeld over het complex. In de voorafgaande dagen was door de Tuincommissie vastgesteld waar het nodig was.

Tuincontrole

In de maanden mei en augustus controleerde de Tuincommissie alle tuinen. Aan de hand van een voorgedrukte lijst met op- en aanmerkingen kregen tuinders van wie de tuin of het pad niet in orde waren opdracht daar iets aan te doen.

Na twee weken volgde opnieuw controle. Als er niets was verbeterd werd een boete uitgeschreven (dat heet nu administratiekosten).

Jarenlang veel plezier

Tuincontroles waren nodig omdat een tuin snel verwildert en dat schaadt het aanzien van het complex.

In de wintermaanden was er een winterploeg van zes tot acht mensen die onder leiding van Peter snoeiwerk verrichtten en het gereedschap op orde bracht. Mijn vrouw Maggie en ik heb hebben jarenlang met veel plezier in beide ploegen gewerkt!

André Hillebrand

DE VINK

Deze 14 à 16 cm kleine vogel (zeg maar maatje huismus) is een bekende verschijning in onze tuinen.

Het mannetje heeft in de zomer een duidelijk herkenbaar blauwgrijze kruin en achterhoofd en daarnaast is de kopzijde en borst roestrood plus twee witte vleugelstrepen. De vrouwtjes hebben vooral de schutkleuren grijs en bruin maar ook de witte vleugelstrepen.

De vink is van oorsprong een bosvogel maar heeft de laatste halve eeuw de stadsparken en tuinen ontdekt en gedijt daar goed. In de vorige eeuw was hij bijna uitgeroeid. Hij diende als voedsel voor de mensen en ook als zangvogel in een kooitje gehouden. Na het invoeren van een verbod op dergelijke praktijken in 1912 is de vink sterk teruggekomen. Bij ons in Nederland is hij een standvogel en in de winter nemen de aantallen toe door de vele duizenden trekvogels uit Scandinavische landen. Een nestkastje is niet geschikt voor vinken (uitzonderingen daargelaten). Het nestje van de vink is een ingenieus bouwwerkje (gebouwd door het vrouwtje) in de vork van een boom

of struik. Het nest is gemaakt van grashalmen en bekleed met dierenhaar en zachte veertjes en van buiten gecamoufleerd met korstmos. Het broedsel (2 tot 3 keer per jaar) bestaat uit zo'n 4 tot 6 lichtblauwe bespikkelde eitjes. De mannetjes beginnen al in maart met het afbaken van hun territorium met luide zang. Het begint hoog en eindigt laag met aan het eind een opwaartse noot. Dat is de beroemde vinkenslag

(de laatste tonen van hun zang) en dient vooral als een soort wapen om andere mannetjes uit de buurt te houden danwel te verjagen. Het aardige van de vinkenman is dat hij vrijwel de hele dag zingt (wel achtduizend keer per dag).

Hij blijft vaak lang op een en dezelfde plek zingen. Vinken zingen van maart tot en met augustus maar niet voor de lol. Daarna hoor je nog lang het eindeloze pink-pink.

Het voedsel bestaat voornamelijk uit zachte plantendelen en insecten en in de winter uit zaden. Bijvoeren wordt op prijs gesteld, alhoewel de vink behoorlijk schuw is en niet makkelijk dichtbij komt.

Nauw verwante familieleden van de vink zijn de appelvink (het dikke broertje) en de goudvink (het mannetje met een knalrozerode buik) en de groenling.

De appelvink en de goudvink (er valt geen goud te bekennen in zijn verpak!!) komen aanmerkelijk minder voor in onze buurten in tegenstelling tot de groenling en de hierboven beschreven vink.

Carry Bennink

ROZENGEUR EN REGENWATER

Feelgoodroman over het leven op de volkstuin

In mei van dit jaar verscheen het eerste boek in de volkstuinserie van schrijfster Daniëlle van Helden. In 'Rozengeur en regenwater' wordt het verhaal verteld van Romee. Ze krijgt van haar partner een volkstuin cadeau in plaats van een huwelijksaanzoek. Waar ze het eerst als een enorme uitdaging zag en met gemengde gevoelens aan de slag ging, gaat ze uiteindelijk houden van haar tuin en de mensen van de vereniging. Ze komt echter voor grote uitdagingen te staan; lichamelijk, emotioneel en ook met haar tuin. Lukt het haar om de uitdagingen aan te gaan en haar leven weer op de rit te krijgen? Het verhaal leest lekker weg. De personages worden uitgebreid beschreven en hun handelingen en de gedachten er achter worden uitgeschreven en zijn daardoor veel beter

te begrijpen. De beschreven thema's zijn alledaags en daardoor heel geloofwaardig. Veel mensen zullen zichzelf in het verhaal herkennen en dat maakt het ook juist zo lekker leesbaar.

De schrijfster haalt verschillende thema's aan in dit boek. Van politiek tot zelfbeeld, liefde en vriendschap. Dat maakt het zo realistisch. En het einde is positief en onverwacht en laat je verlangen naar het vervolg, dat begin september verschijnt onder de titel 'Vlinders en violen'.

'Rozengeur en regenwater' is een heerlijke feelgoodroman die lekker wegleest. Heel herkenbare thema's en emoties komen aan bod. Kortom, het ideale boek om een paar uur lekker ontspannen mee in de (volks)tuin te zitten. Veel leesplezier!

Catriona Ravelli

Uitgeverij LS Amsterdam.
Paperback: € 22,99 / e-book: € 9,99 /
digitaal luisterboek: € 14,99.

EEN IEP MET GRIEP?

*“Moeder, kom 's uit de iep,
moeder, kom 's uit de takken.
Moeder, morgen heb je griep
dat heb je zó te pakken!”*

In het voorgaande nummer schreef ik onder meer over een tekst van Annie MG Schmidt. Deze bovenstaande regels uit het radiohoorspel “Ibbeltje” zijn ook van Annie MG. Er wordt gewaarschuwd over het krijgen van de griep na het zitten in de iep. Zou dat nu de iepziekte zijn?

Niets is minder waar. De iepziekte is iets wat alleen iepen zelf krijgen. En heeft al helemaal niets met griep te maken. Er zijn een aantal schimmels die luisteren naar de exotische namen *Ophiostoma ulmi* en *Ophiostoma novo-ulmi*, die de iepen ziek maken. Zodanig dat ze uiteindelijk sterven.

De overdracht van de dodelijke schimmels wordt door de grote iepenspintkever en de kleine iepenspintkever veroorzaakt.

Omdat de ziekte rond 1930 voor het eerst in Nederland werd aangetroffen en wetenschappelijk werd beschreven, hebben we de twijfelachtige eer, dat de ziekte in het buitenland bekendstaat als de “Dutch Elm Disease”. Dit alles had ik niet opgezocht, als ik niet onlangs iemand over het terrein zag lopen met een laptop in de hand en kijkend naar diverse tuinen en bomen. Nieuwsgierig geworden vroeg ik deze wandelaar wat zijn belangstelling had. Vervolgens deed hij zijn verhaal.

Een iep aan een Amsterdamse gracht.

Hij (Pierre van der Wielen) is namens de gemeente Amsterdam aangesteld om onder meer de gezondheid van de iepen te monitoren. Aangezien binnen de gemeentegrenzen van Amsterdam zeer veel iepen voorkomen is het noodzakelijk dat deze controle plaatsvindt. Bij constatering van deze ziekte moeten er namelijk drastische maatregelen worden genomen om verspreiding tegen te gaan. Het blijft dan niet alleen bij het verwijderen van de zieke iep, maar deze moet ook helemaal vernietigd worden, zonder dat hij in contact komt met aarde, groen of andere bomen om besmetting te voorkomen. Zelfs het gereedschap waarmee dit wordt gedaan moet worden ontsmet.

De heer van der Wielen komt twee keer per jaar kijken. Op zijn laptop heeft hij al een overzicht van tuinen waar een iep staat. En vervolgens doet hij zijn ronde en kijkt of er wel of niet iets moet worden gedaan.

Maar wat als je nu zelf vermoedt dat er iets mis is met de iep in jouw tuin? Wat kan je dan doen? Op de website van de Gemeente Amsterdam staat een link naar het maken van een melding:

<https://www.amsterdam.nl/leefomgeving/een-melding-doen/#melden>

Wie wil zien hoeveel mooie iepen er in Amsterdam staan, kijkt naar het filmpje dat je via de qr-code kan vinden.

Peter Oosterhout (tekst en foto)

FEEST!

Bal Masqué, BBQ, High Tea: het was een feestelijke jubileumzomer op de Federatie. Wat zag iedereen er prachtig uit! Met dank aan alle vrijwilligers.

